

Després de dos anys, Tony Blair té encara importants reptes per resoldre. El primer ministre haurà de decidir-se entre accelerar el procés d'integració europea o seguir el dictat de les enquestes.

Tony Blair busca noves idees

Acusat per l'oposició conservadora de voler-ho canviar tot massa de pressa, Tony Blair busca noves idees per no perdre el pols de la modernització anglesa. Els fracassos a Transports, Ensenyament i Sanitat amenacen d'eclipsar els seus èxits en els grans afers d'estat.

Quan encara no ha arribat a esgotar ni la meitat del seu mandat, el primer ministre britànic, Tony Blair, ja comença a pensar en l'estratègia per assegurar-se la reelecció.

A principi de setembre s'han convocat diverses reunions sectorials del Partit Laborista per localitzar les demandes de l'electorat i buscar respostes "radicals i possibles". L'equip de Blair creu que en la conjunció d'aquestes dues paraules es troba la pedra filosofal que ha convertit la tercera via en una recepta política d'èxit no solament a la Gran Bretanya. El nou laborisme ha aconseguit que l'opi-

nió pública mundial apreciï unes propostes radicals, atrevides i diferenciades per solucionar problemes que fins ara l'esquerra britànica pretenia resoldre a través de la nacionalització d'empreses i l'augment de la despesa social. Però no es tracta ni de continuar les polítiques de centre-dreta dominants en els anys 80 ni de l'abandó de l'ideal igualitari dels socialistes.

Lideratge fort. Fins ara, el balanç de la seva acció de govern ha estat desigual. Si bé majoritàriament es considera un èxit la devolució a Escòcia i Gal·les d'un Parlament i una Assemblea amb capa-

citat per legislar i recaptar el seus propis recursos, el procés de pau a Irlanda del Nord es troba en aquests moments pendent de la repressa de les negociacions.

Pel que fa a la monarquia, la mà de Tony Blair ha tingut alguna cosa a veure amb la millora de la imatge de la família reial, però encara no s'ha pogut tirar endavant la tan anunciada reforma de la Cambra dels Lords, que ha d'acabar amb el dret de vot dels membres hereditaris. També es troba en punt mort la campanya oberta a favor de la moneda única, frenada per la victòria dels conservadors a les eleccions europees del mes de

juny i per la por del Partit Laborista d'estigmatitzar-se com "el partit de l'euro" en una Gran Bretanya més que recelosa d'abandonar la lliura esterlina.

El flanc nacionalista ha quedat cobert amb el decidit paper de Blair durant la intervenció militar de l'OTAN a Kosovo. El premi ha estat doble: un nou augment en els índexs de popularitat per al primer ministre i un "ascens" a la secretaria general de l'Aliança per al de Defensa, George Robertson.

Però, per sobre de tot, el principal mèrit de l'administració de Blair és la seva pròpia capacitat de lideratge i el seu equip ministerial. El codi de comportament del govern en termes de moralitat pública i transparència és el més estricte d'Europa, i Blair el fa seguir sense contemplacions. Fins i tot la premsa conservadora reconeix l'eficàcia de Gordon Brown, Robin Cook, Jack Straw i Mo Mowlam en les carteres anomenades d'estat: Economia, Exteriors, Interior i Irlanda del Nord.

En canvi, la mateixa administració s'ha vist obligada a entonar el *mea culpa* en tres grans àmbits que afecten molt directament l'electorat. D'una banda, una borrosa estratègia en l'àrea de transports, que pretén casar la privatització del metro de Londres amb una política públicament definida com a "anticotxe", ha causat grans retards i embussos; de l'altra, l'ensenyament primari continua en situació precària per falta d'inversió pública; i, finalment, les llistes d'espera en els hospitals es continuen fent eternes.

Radical o conservador? Conscient de les mancances de l'administració britànica, Tony Blair ha remodelat aquest estiu gran part del segon nivell de decisió del seu equip. Però a partir de setembre afrontarà una profunda reforma del seu programa a partir de l'experiència de dos anys en el poder. La concepció de Tony Blair de la política del segle XXI és més contractual que filosòfica i per això pretén arribar al seu segon mandat no tan sols amb els deures fets sinó amb noves pro-

Què fer amb la vella guàrdia?

El relleu del carismàtic Paddy Ashdown al capdavant dels liberal-demòcrates aquest agost ha estat l'escenificació d'un distanciament anunciat entre laboristes i el tercer partit britànic. El "projecte Blair" de fusionar el nou laborisme amb el tradicional partit de centre per arraconar els conservadors cap a la dreta més extremista es basava sobretot en l'excel·lent relació personal entre Ashdown i el primer ministre.

L'estratègia del nou líder liberal-demòcrata, Charles Kennedy, per diferenciar-se de l'oferta electoral de Blair, ha estat la de situar el tradicional partit centrista a l'esquerra del govern, en una maniobra que ja ha començat a desestabilitzar les bases laboristes i que en canvi ha estat aprovada per la mitjància liberal-demòcrata.

La vella guàrdia socialista que critica la visió liberal i centrista de Blair pot finalment aliar-se, almenys programàticament, amb el partit de Kennedy i forçar el primer ministre a ajustar la seva agenda de treball.

ARXIU / EFE

Paddy Ashdown. Aquest carismàtic líder ha estat rellevat al capdavant del Partit Liberal-demòcrata.

Així les coses, perilla el somni del nou laborisme d'aïllar els conservadors a l'extrema dreta i eliminar els laboristes de la vella escola a favor d'un partit centrista amb menys pes ideològic. I a llarg termini també perilla la permanència en el poder de Tony Blair si qualla l'aliança de la vella guàrdia laborista amb el vice-

primer ministre, John Prescott, i el popularíssim canceller i ministre d'Economia, Gordon Brown, enemistat amb Blair i molt més sensible a les exigències econòmiques i socials dels laboristes tradicionals. A. C.

postes que engresquin l'electorat.

Els laboristes "renovadors" creuen que el programa va ser el fet diferencial entre la victòria electoral de 1997 i la desfeta de 1992, quan el primer ministre conservador, John Major, va derrotar un candidat laborista molt popular, Neil Kinnock, però mancat de propostes innovadores.

Els observadors més crítics esperen que el segon mandat sigui l'hora de la veritat per Tony Blair, tot recordant que les famoses privatitzacions de l'era Thatcher no es van produir fins que la primera ministra no es va sentir prou forta en els seus segon i tercer mandat. Serà Blair, doncs, un conservador per naturalesa o un radical a l'espera del seu moment? Diversos dilemes l'esperen en aquest nou curs polític. Haurà de decidir-se entre accelerar el procés d'integració eu-

ropea o seguir el dictat aïllacionista de les enquestes; augmentar la inversió pública "per abolir la pobresa infantil i aconseguir uns serveis públics que siguin l'enveja del món" o mantenir el sector públic en els nivells mínims; aplicar el grau de tolerància zero en delinqüència domèstica i política exterior o acceptar la presumpció d'innocència i el respecte universal dels drets humans; apostar per la liberalització de l'economia i els béns tecnològics o estrènyer els llaços de solidaritat amb els països pobres, i no només els de la Commonwealth.

Davant de totes aquestes bifurcacions, els propers anys han de ser decisius per conèixer quin serà el periple per on Tony Blair farà passar la seva tercera via.

Antoni Cruanyes (Londres)